

NÁDI SUTTOGÓ

SZÉPVÍZ KÖZSÉG HAVILAPJA

IX. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM, 2019. MÁRCIUS

Fotó: Fazakas Tibor

Nagypénteki keresztút.

HÚSVÉT

Részlet Sebestyén Péter Húsvéti bárány és pünkösdi rózsza című írásából.

(...) Szépvízen, ahol a gyermekkor telt, nagybőjt folyamán egymással versenyeztünk, a felszegei és alszegei gyerekek, hogy ki gyűjt több pontot péntekenként, amikor a keresztútjárás állomásain elképzeltük magunkat Jézus mellett a Golgotán.

Szilágyi István pap bácsi a templomban diafilmek kockáit vetítette, miközben szomorú, klasszikus zenét hallgattunk az ő Majak magnójából, és nem tudtuk elhinni, hogy Jézus ennyit szenvedett értünk. Addig is jártunk moziba és néztük a cowboy-filmeket, de ezek a vetítések egészen másról szóltak, és annyira megmozgattak, hogy az iskolában napokig, egymás között is erről beszélgettünk. Titokban irigyeltük a pap bácsit, és olyan nagynak tűnt a szemünkben, amiért ilyen csodálatos mozi vetít nekünk a templomban. Aztán, ahogy közeledett Húsvét ünnepe, egyre több tennivaló akadt a templomban és körülötte. Mint lelkes ministránsok, mindent tudni szerettünk volna, a harangozónak és a plébános úrnak mindenben segíteni akartunk. Izgalmas volt, ahogyan a keresztet Feketevasárnap lila lepellel letakarták, aztán Virágvasárnapra gyűj-

töttük a pimpót, azaz a barkaágot, amellyel körmenetet tartottunk. Úgy vigyáztunk ezekre az ágakra, hogy nyáron, amikor „erős idő” lett, dörgött-villámlott, édesanyánk leoltotta a villanyt, áhítattal meggyújtott egy gyertyát, a pimpót betette a kályhába, a tűzre, közben imádkoztunk, hogy Isten üzze el a nagy időt.

A legizgalmasabb a nagypéntek volt, amikor nem lehetett csengetni és harangozni, csak a fakolompokkal zörgetni, és a toronyban harang helyett kelepelni. Tényleg a gölya kelepeléséhez hasonlított a kereplő hangja, amelyet a toronyban egy hajtókkal körbehajtottunk, és egy-egy fasíp odacsapódott a talpához, nagy, kerregő zajt keltve maga után. Nagypéntektől nagyszombat estig többször kellett jelezni az embereknek a harang helyett, úgyhogy felváltva versenyeztek az erősebb fiúk, hogy most ki száll fel a toronyba, hogy az öreg harangozó, Anti bácsi helyett „elkepelje” a „csonkamisét”. A szertartás alatt nagyon meglepődtünk és szomorúak lettünk, hogy az ártatlan Jézust keresztre feszítették, aztán sírba tették. De elhatároztuk, hogy őrt állunk a sírja mellett, nem engedjük, hogy ellopják a rossz emberek. Ezért nagypéntek estétől Húsvét hajnaláig, a feltámadásig beosztottuk egymást, és őrködtünk. Minden órában egy másik váltás állt szolgálatba, de a legizgalmasabb az volt, hogy egy órán keresztül nem volt szabad megszólalnunk sem a templomban. Így hát olvastunk az imakönyvből, vagy imádkoztunk a rózsafüzért. Otthon persze édesanyám, édesapám és a bátyámék készülődtek az ünnepre, takarították az udvart, főzték a tojást, előkerült a téli disznóvágásról eltett sonka, egy fonott kosár hímzett terítővel, hogy majd húsvét hajnalán vigyük szenteltetni. (...)

Előtte azonban Nagyszombat éjjel megbabonázott az a mennyországi hangulat, hogy kigyúlnak a fények a templomban, rázendített az orgona az Allelujára és a Te deumra, „felkeltettük” az Úr Jézust, és éjfél körül égő gyertyákkal kivonultunk a templom elé. Visszhangzott az egész falu, minden házban sötét volt, de a templom fénye bevilágította az éjszakát. Ezek a húsvét éjszakák minden évben elvarázsoltak. Nem tudtuk magunknak megmagyarázni, csak annyit fogtunk fel, hogy ez valami isteni, csodás mesevilág, amely közénk jött. Mintha az ég színpadán elhúzták volna a függönyt, és most egy kicsit belátunk, oda, ahonnan jön a titokzatos fény.

Folytatás az 5. oldalon.

SEBESTYÉN PÉTER
plébános

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

SZÉPVÍZ KÖZSÉG ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ-
ALAKULATA A 0761130217-ES
TELEFONSZÁMON HÍVHATÓ.

Orvosi rendelők községünkben

Dr. Vitos Erika családorvos

Rendelési idő:

Hétfő, szerda, péntek – 12–17 óra között

Kedd, csütörtök – 8–13 óra között

Telefonszám: 0266-325110.

Dr. Vikárus Károly családorvos

Rendelési idő:

Hétfő, szerda, péntek – 8–13 óra között

Kedd, csütörtök – 11–15 óra között

Telefonszám: 0266-325213.

Gyógyszertár

Szépvízen a Gyimesi út 59 szám alatt minden hétköznap
8–16 óra között van nyitva a *Matricaria* gyógyszertár.

Telefonszám: 0266-325283.

SZEMÉLYRE SZABOTT, PROFESSZIONÁLIS ÉS HATÉKONY KEZELÉS

B.E.
MASSAGE
THERAPY

0746 492 854 ☎

www.meggyogyulsz.hu 🌐

- Hátfájás • Derékfájás • Zsibbadás
- Idegszál becsípődés • Sérülések
- Izületi fájdalmak • Ficomok
- Idegrendszeri problémák
- Mozgásszervi panaszok

ÚJRA FÁJDALOM-MENTESEN MÉG MA!

SZÉPVÍZ KÖZSÉG POLGÁRMESTERI
HIVATALÁNAK ÜGYFÉLFOGADÁSI RENDJE:

Hétfő – Csütörtök: 8⁰⁰ – 15⁰⁰

Péntek: 8⁰⁰ – 14⁰⁰

Telefon: 0266-325282, 0266-325203

e-mail: frumoasahr@yahoo.com

TANÁCSHATÁROZATOK
– 2019 –

1. sz. határozat – a Patak utca felújításával kapcsolatos
technikai és gazdasági mutatók aktualizálása, valamint a
nem pályázati forrásból származó költségek finanszírozása a helyi költségvetésből;

2. sz. határozat – A 2018-as költségvetés zárszámadásának elfogadása;

3. sz. határozat – Az iskolahálózat elfogadása a 2019–
2020-as tanévre;

4. sz. határozat – A polgármesteri hivatal alkalmazottai
bérrácsának elfogadása;

5. sz. határozat – A 2019-es évre vonatkozó foglalkoztatási
terv elfogadása;

6. sz. határozat – A szemétszállítás szerződésének jóvá-
hagyása;

7. sz. határozat – A polgármester képviselőjének jóvá-
hagyása a Hargita Víz Egyesületben;

8. sz. határozat – Határozat az elmúlt évekből származó
forgótöke felhasználásáról;

TANFOLYAM

Háztáji kertészkedés

Fűszerkert kialakítása, zöldségek a kertben c. képzés
Témák, tartalom:

– Minden, amit a talajról tudni kell. Növények, amelyek talajainkról árulkodnak.

– A zöldség, fűszer- és gyógynövénytermesztés.

– Termesztési fogalmak.

– Termesztéstechnikai munkák: trágyázási ismeretek; talajművelés; vetésforgó növényváltás; a zöldségnövények szaporítása; ápolási munkák; betakarítás.

– Növényvédelem bio módon.

– Növénytársítások.

Előadó: **Ferencz Lehel**

Érdeklődni és jelentkezni a polgármesteri hivatal titkárságán lehet személyesen, illetve a 0266-325282-es telefonszámon.

Nádi suttogó - Szépvíz község havilapja.

Kiadó: Szépvíz Község Polgármesteri Hivatala. **Felelős kiadó:** Ferencz Tibor.

Munkatársak: András Róbert, András Ildikó, dr. Balogh Attila, Császár Klára, Demeter Emőke-Gizella, Ferencz Angéla, Fikó Szilveszter, Gábor Zoltán, György Mihály-Levente, Incze Sándor, Kenéz Szilárda-Ágnes, Kovács Károly, Kovács Teréz, Lakatos István, Németi Katalin, Szakács Adél, Szatmáry Domokos-Zsolt, Tamás Tünde, dr. Vikárus Károly, dr. Vitos Erika, Zakariás István, Zöldi Gellért.

Tördelőszerkesztő: György Beáta. **Korrektúra:** Ferencz Márta-Erzsébet.

E-mail: nadisuttogo@gmail.com. **Tel.:** 0744875101.

Nyomda: Alutus Csíkszereda. Megjelenik 1450 példányban.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnökének levele

Kedves barátom!

Magabiztosan, céltudatosan indulunk neki a május 26-i választásnak. Ez elsősorban annak a 320 ezer magyar embernek az érdeme, aki aláírásával támogatta az RMDSZ európai parlamenti jelöltlistáját. Hálás köszönet ezért!

A kétezres évek eleje óta nem volt példa ilyen meggyőző támogatásra az aláírásgyűjtés időszakában. Innen a **magabiztosság**: közösségünk ma mellettünk áll, továbbra is kitart a megmaradást, a biztos jövőt szolgáló elvek és értékek mellett, amelyeket 30 évvel ezelőtt megfogalmaztunk, és azóta is képviselünk. **Céltudatosak** pedig azért vagyunk, mert tudjuk, mi a dolgunk. Tudjuk, hogy milyen feladatot szánunk az erdélyi magyarok az RMDSZ-nek az Európai Unióban.

Még friss az európai kisebbségvédelmi kezdeményezésünk, amelyre Európa-szerte 1,3 millió aláírást gyűjtöttünk össze. **A Minority SafePacket azért hoztuk létre, hogy európai kisebbségvédelmi törvényt vívjunk ki magunknak.** Az útépítés innen, Erdélyből indult: utat építettünk ott, ahol korábban nem volt, európai ügyé tettük a kisebbségek ügyét. Most újabb szakaszhoz érkeztünk, és ez semmivel sem lesz könnyebb az előzőnél. Az európai kisebbségvédelem olyan lehetőség, amit ha elszalasztunk, megtörténhet, hogy évtizedekig nem tér vissza. A kerettörvény kiharcolása csak egy erős magyar képvisellel lehetséges. Számunkra tehát ez a május 26-i választás tétje.

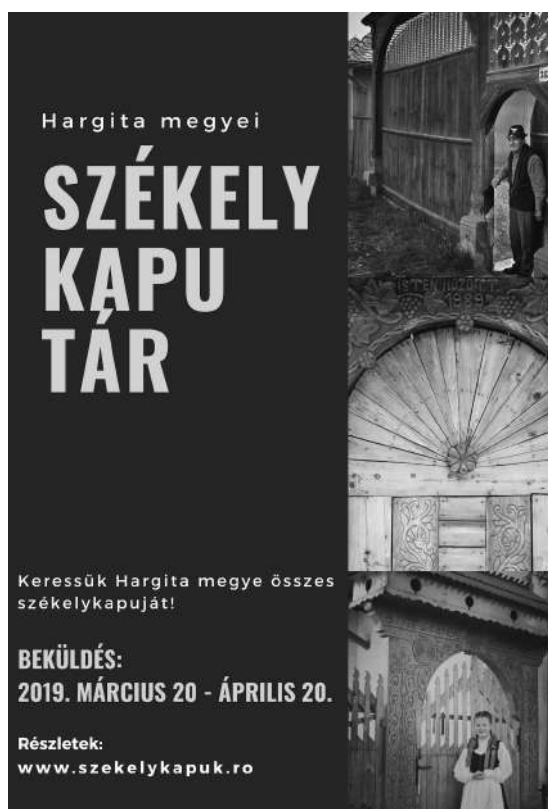
Határozott kiállásra és támogatásra lesz szükség az uniós támogatások megtartásában is. Ezek a fejlődés lehetőségét jelentik családi gazdaságainknak, kis- és közepes vállalkozásainknak, önkormányzatainknak. **Az elmúlt 12 évben utak, hidak, kórházak, csatornahálózatok épültek, a közösségünk pedig azt várja el tőlünk, hogy ne hagyjuk az európai pénzek csökkentését.** Mi egy fejlődő Erdélyt szeretnénk, és ehhez szükség van az uniós támogatásokra is.

Ma már azok is beismerik, hogy az Európai Unió változni fog, akik eddig tagadták. Ebben a kérdésben nincs vita Európában. Abban viszont van, hogy milyen irányba kell elmozdulnia kontinensünknek. A mi közösségünk a változásoknak az alakítója, nem pedig elszenvedője kell legyen. Erről szól a május 26-i választás.

Mi egy erős Európát szeretnénk, amely képes megvédeni kultúráját és polgárait, köztük minket, őshonos kisebbségeket. Nem vagyunk egyedül: ebben a menetelésben is vannak partnereink, akikre számíthatunk, és akik számítanak ránk. **Az RMDSZ a Fidesz, a KDNP és a felvidéki MKP európai képviselőivel közösen, a vajdasági és kárpátaljai szavazatokkal lép fel az Európai Parlamentben a magyar ügyért.** A Kárpát-medencei magyar összefogást megkötöttük: ez egységet jelent az Európai Parlamentben minden magyar ember érdekében.

Május 26-án minden leadott magyar szavazat a Kárpát-medencei magyar képviselet erejét növeli!

*Tisztelettel, Kelemen Hunor,
az RMDSZ elnöke*

Hargita megyei
**SZÉKELY
KAPU
TÁR**

Keressük Hargita megye összes székelykapuját!

**BEKÜLDÉS:
2019. MÁRCIUS 20 - ÁPRILIS 20.**

Részletek:
www.szekelykapuk.ro

A Hargita Megyéért Egyesület felhívásának célja feltérképezni Hargita megye összes székelykapuját, függetlenül attól, hogy új, vagy régi, felújított, műemlék, vagy nem. Szeretnénk látni, hogy összesen hány székelykapu van a megyében, ezek hol találhatóak zömében, mikor épültek és végeztek-e felújítást rajtuk.

Arra kéri az érintetteket: székelykapu tulajdonosokat, vagy olyan egyéneket, akik ismerik egy-egy régi kapu történetét és segítenének azt dokumentálni, hogy küldjék el emailben a hme@hargitamegye.ro elérhetőségre az adatokat.

Az adatokhoz mellékelni kell legalább 3 fotót, amelyből egyik a teljes kaput bemutatja, illetve a továbbiakon a kapu részletei, díszítés, faragások, vagy egyéb érdekes elemek jelennének meg. Ha rendelkeznek arhív fotóval a kapuról, akkor azt is próbálják beküldeni!

A beérkezett adatokat a Hargita Megyéért Egyesület által létrehozott www.szekelykapuk.ro weboldalon teszik rendszerezetten közzé.

További fontos tudnivaló, hogy minden beérkezett kapu és annak adatai kapna egy sorszámot, a beküldés sorrendjében. Ezeket a számokat majd kisméretű, kifüggeszthető tábla formájában eljuttatják tulajdonosoknak.

Részletes információk: <https://www.szekelykapuk.ro>

Március 15. ünnepségek községünkben

○ Az 1848–1849-es magyar forradalom és szabadságharc tiszteletére tartottak megemlékezéseket községünk falvaiban. Az előző évekhez hasonlóan Csikborzsovában délelőtt, Csíkszentmiklóson a déli órákban, míg Szépvízen az esti szentmise után került sor a március 15.-i megemlékezésre, zenés ünnepi műsorra, koszorúzásra. Az alábbiakban Ferencz Tibor polgármester ünnepi beszédét olvashatják.

„Ma március 15. a magyar szabadság napja. Legújabb kori történelmünk során mindig kiemelkedő jelentőséggel bírt 1848. március 15. ünneplése. Fontos, mert a magyar szívekben mindig magában hordozott egy sajátos szimbolikus jelentéstartalmat, a szabadság, a fejlődés, a nemzeti tudat érzését. Sőt, az ezen dátum által jelképezett korszaknak köszönhetjük gyönyörű himnuszunk keletkezését is.

Széchenyi István elindított egy folyamatot, – a polgári átalakulás folyamatát – mely 1830-ban kezdődött és egy mozgalommá terebélyesedve új célokkal, feladatokkal egészült ki, olyan emberek csatlakozásával, akik nélkül nem sikerülhetett volna az ország modernizációja. Kosuth Lajos, Wesselényi Miklós, Deák Ferenc, Batthányi Lajos, mind felsorakoztak az új eszmék, az új Magyarországgal mellett.

Ezen reformoknak, majd az azt követő forradalomnak voltunk részesei, itt a keleti végeken: *meg nem adta magát székely, mint a szálfák, kettétörtek* írja Kányádi Sándor Nyergestető című versében. Sajnos, azóta már határon kívüli magyarok lettünk, egy feldarabolt ország nemzetrésze. Igaz, hogy ma ünnepelni gyűltünk össze, megemlékezni a nagyjainkról, hőseinkről, de ugyanakkor

remélem, hogy többen vagyunk, akik számvetést teszünk az elmúlt 171 esztendőről, a forradalmárok álmairól, a megvalósult eszmékről és a meg nem valósultakról is.

Igaz, hogy azóta sok idő eltelt, hogy sok minden megváltozott, de az is igaz, hogy magyarok maradtunk, őrei ősi örökségünknek.

Tisztelt ünneplő közösség! Vajon van-e elég hitünk? Van-e közel annyi hitünk, mint a 48-asoknak? Mert szabadságunk fogyóban, azt látom, látjuk. Az idegen elnyomás, szülőföldünk, életterünk megszüntetése, szétrombolása, az folyik nap mint nap.

Ilyenkor rengeteg kérdés fogalmazódik meg bennem, de hiszem, hogy nem csak bennem. Most egy más észrevételnek is hangot adnék, és pedig: hiányolom a mindennapjainkból a cselekvő, a közösségért cselekvő embert, hogy ne mondjam, a közösségért cselekvők táborát. Mert a megvalósításokhoz, az örökség megvédéséhez, jogaink kivívásához, cselekvő emberre, helyesebben cselekvő emberekre, alkotó közösségre van szükség.

Ha erős közösséget képviselünk, nagyobb súllyal szólhatunk bele a hazai és európai történésekbe. Tehát, ha máshol úgy látják, hogy erősek vagyunk, jogos a kérésünk, jóhiszemű a szándékunk, akkor jobban fog számítani a szavunk, megértést és szövetséget találunk.

Tisztelt szépvíziei, csíkszentmiklósiak, borzsovaiak!

Ezúton is kérem, hogy tegyük félre a passzivitásunkat, önzőségünket, kishitűségünket. Próbáljuk a nagy elődeink hitével és akaratával tenni mindnyájan székelymagyar közösségünkért, erőnk és lehetőségünk szerint, hogy nagyok lehessünk és méltók elődeinkhez.”

Fotó: Geréd István

Fotó: Szakács Adél

A varázsceruza

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy legény. Mátyásnak hívták. Mátyás az erdő szélén élt a szüleivel. Mikor felnőtt, elgondolta, hogy elmegy szerencsét próbálni.

Ment, ment a legény, amíg el nem ért egy öreghez. Az öregember adott neki egy varázsceruzát, amivel akármit le tud rajzolni és azonnal ott terem előtte. Mátyás megköszönte ezt a csodálatos ajándékot, és továbbment.

Egyszer elért egy patakhoz, de sehol sem talált hidat, hogy átmehesen, és eszébe jutott a varázsceruza. Rajzolt egy hidat, és szerencsésen átmegint a patak másik felére.

Ment, mendegélt tovább és az út szélén egy plüssmedve ücsörgött és sóhajtozott. Mikor Mátyás közelebb ment, látta, hogy szegény macinak hiányzik az egyik gombszeme. Gyorsan rajzolt a varázsceruzával egy gombot, egy tüt és cernát s felvarrta a maci fejére. A maci hálásan így szólt:

– Jó tett helyébe jót várj! – és elköszönt.

Ment, mendegélt, bandukolt Mátyás az ösvényen, mígnem egy kőfal-

al elkerített terület került az útjába. Állt az óriási kapu előtt, mert zárva volt, és próbálta kitalálni, milyen és mekkora méretű kulcsot rajzoljon. Végül gondolta reménytelen ezen töprengni, rajzol egyet, hátha jó lesz. Mikor kész lett, csodák csodájára olyan jól illeszkedett a kulcs a zárba, mintha annak készítették volna. Belépett a kapun és egy kis falu tárult eléje. A helységtáblán ez állt: Boldog-völgy. Ebben a faluban mindenki boldog volt, sütött a nap, mindenhol vidám színek pompáztak.

A faluban volt egy király is, akinek volt egy gyönyörű leánya. Épp férjet keresett a leányának, de nem akadtak olyan legények, akik ki tudták volna állni a próbát.

Mátyás elment a királyhoz, lesz ami lesz. A király örömmel fogadta Mátyást és elmondta neki, mi a próba.

– Az veheti el a leányomat – kezdte magyarázni a király –, aki visszaszerzi a királykisasszonyt, immár egy esztendeje elkészült aranymadarát. A próbát egy napon belül kell teljesítened.

– Egy életem, egy halálom, a madarat megtalálom! – mondta Mátyás és már indult is, csak nem tudta, hogy

hova. Ekkor megjelent mellette a plüssmedve és ezt mondta:

– Én segítek neked, tudom hol van az aranymadár.

– Csakugyan? És hol van?

– Az óriások elfogták, és bezárva tartják, hét mérföldnyire innen.

Nem tévőztak tovább, mivel Mátyásnak volt egy nagyszerű ötlete. Fogta a varázsceruzáját és rajzolt egy hét mérföldes csizmát. Pár perc alatt odaértek és legnagyobb szerencséjükre az óriások nem voltak ott, így gond nélkül sikerült teljesíteni a feladatot, visszaszerezni a boldog-völgyi király aranymadarát.

Mátyás megköszönte a macinak a segítséget. Visszament Boldog-völgybe, ahol mindenki csak ámult és bámult. A király, de főleg a királykisasszony nagyon hálás volt, s még aznap kezét nyújtotta Mátyásnak, a királytól pedig még annak fele faluját is megkapta.

Nagy lakodalmat csaptak, s máig is élnek, ha meg nem haltak.

DEÁK DOROTTYA
VIII. osztályos tanuló
Szépvíz

HÚSVÉT

Folytatás az 1. oldalról.

Húsvét hajnalán már korán keltünk, hogy az ételszenteléskor minél közelebb kerüljünk a templom bejáratához, hiszen onnan kezdte a pap az imát. Aki későn jött, az a sor végére került, és oda nem jutott annyi szenteltvíz... Máig sem felejttem el, hogyan vigyáztunk otthon, még a tojánhéjra, a morzsára is, nehogy leessen a földre, mert az „meg van szentelve”. A csontokat sem adtuk akkor a kutyának, hanem elégettük.

Húsvét ünnepe azért is izgalmas volt, mert a falu felső részében, a Nádon, ahol olyan finom káposzta terem, volt egy sík terep, egy kaszáló, ahol minden évben focizni szoktunk. Húsvét délutánján öregek és fiatalok egymással mérkőzve rúgták a labdát, miközben a fél falu drukolt kedvenc csapatának. A felszegiek főleg a fiatal csapatot erősítették, de az öregebbek között is volt néhány olyan focista, aki már a szeredai csapatban játszott. Ugyancsak húsvét táján, ha hóolvadás volt, csapatostól mentünk „békászni”, vagyis a tó-

csás, sekély patakból kapkodtuk ki a hólével érkezett békákat, miközben néhány társunk egy-egy „hutyuróval”, faággal koppintott a fejére, így a béka hamar megadta magát. Estére viszont meg kellett nyúznunk, mert édesanyánk csak a tiszta „békacubókot” volt hajlandó megsütni, amit aztán olyan becsben tartottunk, mint máskor a csirkecombot.

A húsvéti ünnepek hamar véget értek, mert kezdődött az iskola, a mezei munkák, megérkeztek a fecskék és a gólyák, lehetett mászkálni a természetben, hogy ibolyát, báránylábat (kankalint) és vad boroszlánt (orgonát) szedjünk. Mikor nagyobbacsok lettünk, - úgy hetedikben, nyolcadikban - az erdészeti hivatal jó pénzért csemeteültetést szervezett, amelyre szinte minden gyerek jelentkezett. Ma is olyan jólesik látni azokat a fákat, az út menti erdőcskében, amelyeket mi ültettünk hajdanán, a húsvéti vakáció idején.

(Folytatása a következő lapszámában)

SEBESTYÉN PÉTER
plébános

XXVII • Hargita Megyei
Farsangbúcsúztató

27. alkalommal került megrendezésre a megyei Farsangbúcsúztató, amelynek házigazdája idén Csíkszentdomokos volt. A rendezvény ebben az évben kiegészült egy szakmai konferenciával Farsangi népszokások címmel, amelyet a farsangtemetést megelőző napon Ádám Gyula 1985–2018 között Csíkszentdomokoson készült fotókiállításával nyitottak meg. Ferencz Angéla néprajzkutató, a Hargita Megyei Kulturális Központ vezetője ajánlójából a következőket tudhattuk meg:

„Nagy szerepe van a farsangtemetés szokásának felújításában és életben tartásában a Hargita megyei hagyományörző csoportok részvételével zajló találkozónak. Ezek a megyei farsangtemetések évről évre ízelítőt nyújtanak a lokális farsangi hagyományokból, felsorakoztatva az időszak jellegzetes zsánerfiguráit. A csoportok énekelve vonulnak végig a házigazda település utcáin, előadva a saját farsangi játékokat, szokásaikat, melyben igen fontos szerepet kapnak a maszkok, a színjáték és a humor. A farsangtemetés szokásába számtalan jelzés, szimbolikus üzenet és cselekedet szövődik. Régi téltemető és egyben tavaszváró ünnep, így tehát az évések, ivások mintájára, a természetet is hasonló bőségre igyekeztek serkenteni. Általánosan előforduló figura a szalmabábu, amelyet helyenként Ilyésnek vagy Dömének neveznek. A szalmabáburnak a falun való végigvitele, elsiratása, majd elégetése által-

nosan ismert motívum. A farsangot jelképező bábut a siratóasszonyok kétértelmű szövegekkel kísérve égetik el. A füst és a tűz a megtisztulásban, a tisztítórítusban játszottak és játszanak mai napig szerepet. Csíkszentdomokoson a farsangtemetést hamubotozásnak nevezik. A gyász és megtisztulás mozzanata egyaránt jelen van a farsangtemetésben. A vidám halottas menetben ott látjuk falvainkban is falubotosainkat, akik a bábész-kodókat igyekeznek bekenni. A csíkszentdomokosi farsangtemetési menetet a hamubotosok vezetik, kezükben hamubotot, illetve rúdra húzott savanyú-káposztát tartanak, őket követi a halottszállító szekér, amely két taligára vagy fatalpú szánra szerelt 3-4 méter hosszú létrából álló tákolmány, erre kötik a szalmabábut. A szekér után mennek a halottkísérő és a siratóasszonyok. Az áltemetés mellett megtalálhatók ítélező játékok is, például a kászoniak a farsangot bikautéssel búcsúztatják. Kászonban a bikát hídon ütik le, égetik el, és ott is táncolják el a farsang utolsó táncát, az égő szalmafonatot a patakba rúgják, hogy a víz elvigye. A nevetés forrása a bábész-kodókat vizsgáló orvos, az alkudozó kereskedő, a nagy kaszával hadonászó halál, a vénkisasszony, a megesett leány, az apró völegény a hatalmas menyasszony mellett, valamint az ördög és a kecske. Parodisztikus alakoskodásaik, szövegeik egy olyan világot hoznak létre, amelyben a játék és humor segítségével a dolgok visszajukra fordíthatók. A farsang, a szalmabábu égetése ősrégi szokás a Székelyföldön, hagyományosan tavaszváró, hideg telet és gonoszt űző rituálé. Aki bekapcsolódik a farsangtemetésbe, nemcsak a székely vendégszeretet tapasztalja meg és hagyományos tudásba nyer betekintést, hanem közelebb kerül a világ megértéséhez.”

Fotó: Ádám Gyula

Fotó: Ádám Gyula

A kiállításmegnyitó után Mihály Anna, Kedves Erzsébet, Kristály József csíkszentdomokosi hagyományörzők beszéltek a csíkszentdomokosi farsangtemetés szokásáról. A lelkes és tanulságos beszámolók felszínre hozták a hagyomány újrakezdésének és népszerűsítésének a szép, de esetenként nagyon nehéz, akadályokkal tele tűzdelt múltját. Itt is, ugyanúgy, mint nálunk, voltak és vannak, hála Istennek, olyan székely emberek, akikre lehet számítani, a közösségért tesznek. A probléma az, hogy nagyon sokan vannak, kik az ellenkezőjét gondolják, és az aktív, optimista embereket próbálják lebeszélni, és sok alkalommal sikerrel is járnak. Itt válik egy közösség két csoportra: a közösségépítőkre és a közösségrombolókra.

A Farsangi népszokások című néprajzi konferencia meghívott előadója volt dr. Pozsony Ferenc, aki az erdélyi farsang művelődéstörténeti rétegeiről beszélt, majd dr. Balázs Lajos A csíkszentdomokosi hengerződés szokása farsangi szabadság, erotikus játék, termékenység- vagy érintéses mágia? címmel tartott előadást. A sóvidéki farsangolásról dr. Barabás László előadását hallgathatták meg a jelenlévők.

Szombaton, március 2-án a hagyományörző csoportok bejárták Csíkszentdomokos egy-egy részét, majd a több mint 1000 farsangoló nagy közös mulatságra gyűlt össze a Márton Áron Általános Iskola udvarán. A következő települések hagyományörző csoportjai vettek részt: Alsósófalva, Csíkborzsova, Csíkcsicsó, Csíkmenaság, Csíkszentkirály, Csíkzsentsimon, Csobotfalva, Gyergyóditró, Gyergyóremete, Gyergyószárhegy, Kászonaltíz, Szentegyháza és Csíkszentdomokos.

A csíkborzsovai farsangolók a következő útvonalon vonultak: Kicsikút utca, Pálosztoga, Sólóyom utca, központ, iskola. A betervezett két asztal helyett három asztalnál szerepelhettünk, és tapasztalhattuk meg a csíkszentdomokosiai összetartását, emberségességét és végtelen vendégszeretetét. A iskola udvarán a közös bábuégetés után elfogyasztottuk az ízletes zöldséges pityókás tokányt, majd jó hangulattal tértünk haza otthonainkba. Köszönjük a csíktaploccai fiataloknak, hogy végigkísértek az úton és velünk farsangoltak.

A csíkborzsovai farsangolók nevében szeretném megköszönni Karda Róbert polgármesternek, Albert Alfonz alpolgármesternek, Karda László kultúrigazgatónak, a csíkszentdomokosi hagyományörzőknek és a fent említett utcák, tízesek közösségének a vendéglátást, a sok finomságot, a szervezéssel járó munkát és az emberséget. Reméljük, hogy két év múlva lesz rá módunk viszonzni.

Március 3-án délután kezdetét vette az immár 18. alkalommal megszervezett farsangbúcsúztató Csíkborzsovában. Ezen a vasárnapon a borzsoviaiak bebizonyították, hogy ha akarnak, tudnak összetartóak és vendégszeretők lenni, hisz öt ponton (Szőlősök utcája, alszeg – Balogok kútja, Malom utca száda, Túlsó szer és Sáros utca, Bolt eleje) várták a farsangolókat finomságokkal megrakott asztalokkal. Dobait (a rosszat) a kultúrház előtti téren égettük el.

Szeretném megköszönni mindazon borzsovai és szépvízi lakosoknak, kik újból bebizonyították, hogy ha akarunk, tudunk együtt lenni jóban és rosszban, ami egy közösségnél létkérdés a fennmaradásunkért.

Külön köszönet azon borzsovai és szépvízi fiataloknak és felnőtteknek, akik részt vettek a rendezvényen. Ugyanakkor köszönet a Szépvízi Polgármesteri Hivatalnak, Borzsova Közbirtokosságának, Onodi Tibor zenésznek és nem utolsósorban a tanítónéninek.

Végül köszönetemet szeretném kifejezni a Hargita Megyei Kulturális Központnak, hogy a a székelyföldi farsangi szokásokra irányította a figyelmet, a rendezvény és a csoportok összefogásáért, a szakmai támogatásért és biztatásért.

A stafétabotot Csíkszentdomokoson idén Szárhegy község vette át, melyet majd 2020-ban Csíkborzsovának fog átadni.

KOVÁCS KÁROLY

Hogyan (NE) plakátoljunk?

Bár az utóbbi években a papíralapú hirdetési felületek a közösségi média térnyerése miatt sokat veszítettek népszerűségükből, azért még mindig előszeretettel plakátolunk. Személy szerint én is készítek és helyezek ki plakátokat egy-egy községbeli rendezvény népszerűsítésének céljából. Ugyanakkor nagyon sok bosszúsággal is járhat a plakátolás. Gyakran tapasztalom, hogy az általam kihelyezett plakátot letépi, ráragasztanak, vagy csak egyszerűen megrongálják. Az is nagyon idegesítő tud lenni, hogy a plakátolók mennyire nem tartják be a reklámozásra kijelölt helyeket, és össze-vissza ragasztgatják, rögzítik a hirdetnivalójukat, illetve rengeteg szemetet hagynak maguk után.

Plakátoljunk, hirdessünk, na de hogyan?

Hirdetések tömkelege próbál rávenni bennünket arra, hogy vegyünk részt egy rendezvényen, vásároljunk meg egy terméket, próbáljunk ki egy új mozgásformát, vagy éppen szavazzunk egyik vagy másik jelöltre egy választás alkalmával. A hirdetések, plakátok, figyelemfelhívó ragaszok azonban nem helyezhetők el csak úgy bárhová, ezt komolyan szabályozzák törvények és egyéb központi, helyi jogszabályok.

De hová és ki tehet ki plakátot?

Biztosan sokakkal előfordult már, hogy szerettek volna valamit eladni, meghirdetni egy szolgáltatást vagy éppen elveszett állatot kerestek. Ilyenkor sok-sok lehetőséget, hirdetési felületet felhasználunk, és magunk is készítünk „plakátot”. Hónunk alá csapva frissen készített remekművünket elindulunk, hogy kihelyezzük a ragaszokat. Na, de hová? - Nem ragasztgathatunk bármit, bárhová, ez is le van szabályozva. Nem helyezhetünk hirdetőtáblát, reklámtáblát, molinót fára, például. Tilos hirdetményt, falragaszt a nem hirdetést szolgáló köztéri berendezéseken elhelyezni. Műemléken, védett épületen reklám elhelye-

Plakátolásra kijelölt helyek a buszmegállóban

zése tilos, és ugyancsak tilos védett természeti területen reklámtáblát kitenni. Nagyon sok a szabály, a hirdetés kihelyezésének engedélyezése, illetve tilalma függ attól, hogy milyen a hirdetési felület, mekkora méretű, azt hová szeretnék elhelyezni, a felület, amire ki szeretnék rakni, kinek a tulajdonában van. Érdemes felkeresni az adott település polgármesteri hivatalát.

Zakariás István alpolgármester urat arra kértem, mutassa be nekem, hol szabad a községben plakátolni.

„Kampányidőszakban a választási felhívások számára külön hirdetőfelületeket biztosítunk. Plakát csak úgy tehető ki, hogy az ne fedje más jelölt vagy szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A kampányidőszak lejárta után ezeket a plakátokat haladéktalanul el kell távolítani. A hétköznapi plakátolásokra is vannak kijelölt helyek a községben, mégpedig az újonnan elkészült buszmegállóban. Ezekkel a kijelölt helyekkel szeretnénk megakadályozni, hogy bárki, bárhol plakátoljon, ugyanis nem ragasztgathatunk ész nélkül akárhová, mert könnyen bírság lehet a magánkezdeményezés vége. Aki hirdetményt, plakátot közterületre engedély nélkül vagy az engedélytől eltérő módon kihelyez, kiragaszt, köteles saját költségére azt haladéktalanul eltávolítani (a hulladékot is). Bár mindhárom faluban vannak olyan megszokott helyek, amelyeket évek óta előszeretettel használnak plakátolásra (például Szentmiklóson a plébánia kerítése), szeretnénk, ha átszoknának az erre kijelölt helyekre, minél kevesebb szemetet hagynának maguk után, és betartanák a közösségi együttélés alapvető szabályait, ezzel is szebbé téve környezetünket.”

Lila Krizantém

5 éves lett a Csíkszentmihályi Lila Krizantém (CsIE) Idősek Klubja. Az 5 év meg hozta gyümölcsét, megtaláltuk a csoportunkhoz illő nevet, melyet buszkén vállalunk színünkkel együtt. 5 tartalmas és élményekkel gazdag év, melyre szívesen gondolok vissza, és remélem, ezzel nem csak én vagyok így. A legelső találkozásunkon 9 személy vett részt, 9 olyan személy, aki a mai napig oszlopos tagja kis közösségünknek. Az évek során voltak személyek, akik kiléptek, voltak személyek, akik beálltak csoportunkba, és hiszem azt, hogy azok, akik még mindig ott vannak, jól érzik magukat közösségünkben. Jelenleg 27-en vagyunk, de tárt karokkal várunk bárkit, aki szeretne csoportunkhoz tartozni és hajlandó a már kialakult csoportszabályokat betartani. 27 lelkes és a társadalomnak értékes tagja, aki még mindig akar tenni valamit azért a közösségért, amelyben élünk.

A rendezvényeink alkalmával, és nem csak, sok vendég, úgymond idegen megfordult nálunk, és mindenkit csodálattal töltött el a „nagy család”, amelyet szerintük alkottunk. Idősek, fiatalok, középkorúak együtt dolgozunk, hogy kis közösségünk jobb, szebb, élhetőbb legyen. Ebben a munkában a Csíkszentmihályi Lila Krizantém Idősek Klubja nem csak részt vesz, de nagyon keményen ki is veszi a részét belőle.

Köszönöm nekik azt a sok önkéntes munkát, melyet az évek során a faluközösségért tettek, köszönöm azt a sok csodálatos pillanatot, amit szereztek nekem és sok erőt és egészséget kívánok nekik a továbbiakban is azért, hogy együtt, közös élményeket és tapasztalatokat szerezzünk.

Köszönök minden mosolyt, kedves szót, amit eddig kaptam tőlük.

ANDRÁS ILDIKÓ

Nők napja Borzsovában

„Nincs nyelv, amely képes lenne kifejezni az anyai szeretet erejét, szépségét és hősiességét.”

Ez volt a mottója az idei nőnapra köszöntőknek, amelyet a Nők Nemzetközi Napja alkalmából szerveztünk.

Az iskolában megtartott rendezvényen telt ház/osztály előtt előadott műsorunkat könnyektől csillogó szemekkel követték a nézők. Volt ének, vers, színdarab, tánc...

Mindenki alaposan kitett magáért, hogy felejthetetlen percekké váljanak a szülőket, nagyszülőket.

Ezúttal is kívánok minden nőnek nemcsak nők napja alkalmából, de az év minden napján tiszteletet, szeretetet, megértést!

KOVÁCS TERÉZ, tanítónő

Továbbra is várjuk olvasóinktól írásait, véleményüket, valamint azokat a fotókat, amelyek a községben készültek és különleges mondanivalóval rendelkeznek a nadisuttogo@gmail.com e-mail címre!

Tűzvédelmi felhívás

A Hargita Megyei OLT Katasztrófavédelmi Felügye-
léség felhívja a mezőgazdasági területek tulajdonosainak
figyelmét, hogy a 195/2005-ös kormányrendelet értelmé-
ben szigorúan tilos a száraz növények, cserjék, bokrok
felégetése, meggyújtása a Környezetvédelmi Igazgatóság
és a helyi hatóságok értesítése nélkül.

A száraz növények és más növényi maradványok elé-
getése (pl. betegség vagy kártevők elszaporodásának
megakadályozása céljából) abban az esetben lehetséges,
ha a kompetens szervek, a környezetvédelmi igazgatóság
jóváhagyja és a helyi önkéntes tűzoltóalakulatot értesítet-
ték.

Ha a földtulajdonos megkapja az összes engedélyt,
akkor a következőkre kell odafigyeljen:

- csak szélcsendes időben szabad égetni;
- a felégetett terület nem haladhatja meg a 10 hektárt,
a területet körbe kell szántani, elzárva ezáltal a tűz terje-
dését, más növényi kultúrák, lakóházak, utak, villanyve-
zetékek vagy gázvezetékek felé;
- az égetés csak nappal történhet;

– az irányított égetés során a tűz nem hagyható őrizet-
lenül, és veszély esetén, vagy ha az irányított égetést be-
fejezték, azt azonnal el kell oltani;

– biztosítani kell a tűz oltásához szükséges vízmennyi-
séget, vagy azokban az esetekben, ha a terület nagyobb 5
hektárnál, a helyszínen biztosítani kell egy szántásra hasz-
nált ekét, illetve nagyobb kapacitású víztartályt is;

– a lejtős területeken az égetést a magasabb részekben
kell kezdeni.

A tarlok, növényi maradványok és a száraz növények
felégetése csak az erre a célra kiállított engedély megszer-
zése után lehetséges. Ezt az engedélyt a polgármester jó-
váhagyásával, az önkéntes tűzoltóalakulat vezetője állítja
ki és egy napig érvényes.

A rendelet betartását a polgármesteri hivatal és a helyi
önkéntes tűzoltóalakulat tagjai ellenőrzik, megszegéséért
az 537/2007-es kormányrendelet értelmében 1.000 lejtől
2.500 lejig terjedő pénzbírság róható ki.

ZÖLDI GELLÉRT
Szépvíz Község Önkéntes Tűzoltóalakulatának
vezetője

TAVASZI LOMTALANÍTÁS

SZÉPVÍZEN

április 3-án, szerdán

CSÍKSZENTMIKLÓSON ÉS BORZSOVÁBAN

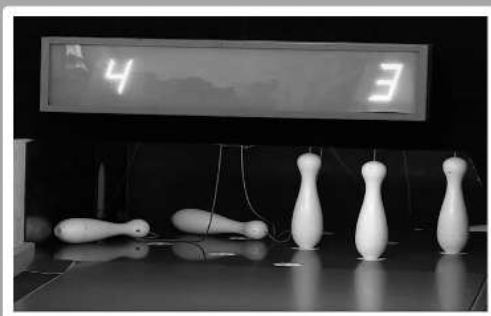
április 4-én, csütörtökön

Szépvíz Község Polgármesteri Hivatala megbízásából
az RDE Huron vállalat idén is elszállítja a tavaszi nagyta-
karításból származó hulladékot. Ugyanezekben a napokon
elszállításra kerülnek az elektromos, elektronikai hulladé-
kok és gumiabroncsok is.

Kérjük a lakosságot, hogy éljenek a lehetőséggel, és ne
a faluvégetet, a patakok és árkok mentét használják a sze-
mét tárolására.

Ugyanakkor ismételten a lakosság tudomására hozzuk,
hogy a helyi önkormányzat 13/2018-as rendelete értelmében minden lakos köteles a tulajdonában lévő területek men-
tén a járdákat, árkokat, sáncokat és áttereszeket tisztán tartani.

A fenti rendelet betartásának elmulasztása pénzbírsággal büntetendő.

TEKEPÁLYA PROGRAM

Pályahasználat hétfőtől szombatig 17⁰⁰–22⁰⁰ között.

Pályafoglalás előzetesen telefonon!
Páll Zoltán – tel. 0758060200

PÁLYADÍJ: 30 LEJ – 1 ÓRA

TEREMCIPO HASZNÁLATA KÖTELEZŐ!